

Молодий МЕДИК

№5-6, травень-червень 2024 р.

Вдруге на рівні Університету відзначений День пам'яті та перемоги над нацизмом

Врочиста церемонія покладання квітів до монументу слави ВНМУ відбулася 8 травня. Її очолила ректорка університету, професорка Вікторія Петрушенко.

Під час заходу Вікторія Вікторівна сказала:

Так сталося, що ми з вами живемо у час змін, коли відбувається становлення держави Україна. Держави непростой долі, нації непростой долі. Але ця нація вже сформована. Добре, що ми пам'ятаємо наше минуле, наших дідів, прадідів, які боролися за долю і щастя своєї країни, за долю дітей, за долю онуків. Мабуть, у кожного з присутніх в родині є учасники Другої світової війни, і є полегли, діди-прадіди, бабусі-прабабусі, які віддали своє життя за те, що сьогодні ми з вами живем. За те, що сьогодні ми маємо з вами можливість будувати свою країну, за те, що ми маємо майбутнє. А ми його маємо і будемо мати, тому що ми – єдині.

Урочиста частина церемонії завершилася хвилиною мовчання за всіма полеглими на фронтах Другої світової війни та всіх тих, хто бореться зараз

за нашу країну і за наше майбутнє. Після неї присутні працівники університету та гості поклали квіти до монументу слави ВНМУ.

«ММ»

ВНМУ – головний навчально-науковий-клінічний центр психології Вінниччини.

Це засвідчив круглий стіл з питань ментального здоров'я

Питання підтримання психологічного благополуччя набуло особливої ваги в Україні у часи повномасштабної агресії рф. Актуальним проблемам загроз для ментального здоров'я та способам допомоги й самодопомоги був присвячений круглий стіл на тему: «Допомога, самодопомога і розвиток стійкості у період воєнного стану». Він пройшов 14 травня 2024 року у актовій залі Вінницького національного медичного університету імені М.І Пирогова під головуванням очільниці Вченої ради професорки Вікторії Петрушенко.

Відкрила захід перша заступниця начальника Вінницької ОВА Наталія Заболотна. Слово мала й директорка Департаменту охорони здоров'я та реабілітації Вінницької ОВА Ольга Задорожна.

Для проведення круглого столу об'єдналися фахівці кафедр педагогіки та психології; медичної психології та психіатрії; психіатрії, наркології та психотерапії ВНМУ та кафедра психіатрії, наркології, загальної та медичної психології ФПО ВНМУ. Про-

відні фахівці названих кафедр розповіли про способи підтримки гідного рівня якості життя в умовах соціального стресу, ролі фахівців університету в реалізації загальнодержавних програм охорони ментального здоров'я. Виступи супроводжувалися практичними рекомендаціями для широких верств населення.

Початок.
Продовження на 2-й стор.

ВНМУ – головний навчально-науковий-клінічний центр психології Вінниччини.

Це засвідчив круглий стіл з питань ментального здоров'я

Продовження. Початок на 1-й стор.

Зокрема, докторка філософії Олена Бессараба, яка є викладачкою ВНМУ та регіональною координаторкою Всеукраїнської програми ментального здоров'я «Ти як?» у Вінницькій області, звернула увагу на принципи, форми і механізми реалізації цієї стратегічної програми.

Грунтовним був і виступ очільниці кафедри педагогіки та психології доцентки Тетяни Рисинець. Він був присвячений першій психологічній допомозі, самопомозі та розвитку резиліентності у період воєнного стану.

Доктор медичних наук, професор Микола Гнатишин проінформував з приводу інтегративної реабілітації постраждалих від воєнних дій, враховуючи методи психологічної, фі-

зичної, психосоціальної підтримки. Концептуально позиція М. Гнатишина базується на завданнях Всеукраїнської програми «Рівний – рівному».

Докторка філософії Наталія Орда-тій звернула увагу на залучення фахівців-психологів до роботи мультидисциплінарних команд, що мають надавати допомогу пацієнтам.

Змістовним був і виступ доктора медичних наук, професора Олександра Белова, присвячений системному медико-психологічному супроводу постраждалих від стресу під час війни.

Доцентка Наталія Рациборинська-Полякова презентувала актуальну доповідь «Психосоматичні розлади у населення як вплив хронічного стресу війни».

Підбиваючи підсумки заходу, На-

таля Заболотна наголосила, що це був найефективніший круглий стіл з питань ментального здоров'я за останні півтора року — з тих, у яких вона брала участь. Заступниця губернатора подякувала за ініціативу й визначила, що без ВНМУ реалізація програм ментального здоров'я в регіоні неможлива.

Таким чином, круглий стіл ще раз продемонстрував потенціал ВНМУ як головного навчально-науково-клінічного центру психології Вінниччини, фахівці якого здатні забезпечити повний цикл надання психологічної допомоги для задоволення потреб населення у ментальній підтримці й допомозі в умовах війни.

«ММ», з використанням матеріалів телеграм-каналу Вікторії Петрушенко

Викладачі та студенти ВНМУ пройшли тренінг з надання першої психологічної допомоги та управління стресом

Вінницька обласна військова адміністрація спільно з відділом психічного здоров'я та психосоціальної підтримки Міжнародної організації з міграції (МОМ) організували серію тренінгів у межах Всеукраїнської програми ментального здоров'я «Ти як?» — ініціативи першої леді Олени Зеленської та проєкту «Соціально-психологічна реадaptaція ветеранів та постраждалих від війни категорій населення».

Підвищений рівень стресу й емоційного навантаження, присутній у діяльності працівників державної служби та надавачів послуг, вимагає актуалізації знань з тем стресу та першої психологічної допомоги. Це особливо важливо в умовах безпосередньої чи опосередкованої взаємодії з внутрішньо переміщеними особами, ветеранами та членами їхніх сімей, іншим населенням, постраждалим від війни.

Основна мета тренінгів полягала в підвищенні рівня резиліентності та ментального здоров'я учасників, посиленні їхньої здатності підтримувати співгромадян, постраждалих від війни (з акцентом на ветеранів та їхні сім'ї).

Відбулися 4 тренінги, які охопили близько 100 осіб. Зокрема, 21 травня 2024 року викладачі кафедри педагогіки та психології разом зі

студентами спеціальності «Медична психологія» пройшли тренінг з надання першої психологічної допомоги та управління стресом у рамках координаційної ініціативи МОМ, Агенства ООН з питань міграції та Національного кластеру з питань захисту.

Учасники занять отримали важливі знання та навички, які дозволяють їм ефективніше справлятися зі стресом та надавати психологічну підтримку іншим.

Проведення тренінгів у Вінницькій області в рамках Всеукраїнської

програми ментального здоров'я «Ти як?» — важлива ініціатива, що сприяє покращенню ментального здоров'я й підвищенню стресостійкості населення. Досвід та перші результати показують, що такі заходи є ефективними та необхідними для підтримки психічного здоров'я в умовах війни. Продовження й масштабування таких програм є ключем до створення стійкої системи підтримки людей, які перебувають у кризових ситуаціях.

За матеріалами Facebook

«Життя після війни»

У реабілітаційному таборі на базі кафедри очних хвороб ВНМУ відбулось навчання ветеранів з опанування життєво необхідних навичок та освідчення у коханні

Протягом двох травневих тижнів на базі ВНМУ працював реабілітаційний табір для військових «Життя після війни».

У травні 2024 року університет став першим серед медичних ЗВО України, хто підписав Меморандум про співпрацю та взаємодію на засадах партнерства, спрямовані на сприяння українським ветеранам, які втратили зір, та членам їхніх родин у:

- реабілітації;
- реадaptaції та абілітації;
- пристосуванні до нових умов життя;
- отримання теоретичних знань, умінь і практичних навичок;
- визначенні перспектив отримання освіти, професійної орієнтації;
- перепрофілюванні діяльності, визначенням щодо подальшої роботи.

Партнерами у благодійній справі виступили Національна Асамблея людей з інвалідністю України, ГС «Сучасний погляд» в особі виконавчої директорки Олеси Перепеченко, Oleksandr Tereshchenko Charity Foundation, ВБО «Благодійний фонд Родини Жебрівських» в особі Філі Жебрівської.

У таборі учасники мали змогу працювати із лікарями-офтальмологами, командою провідних реабілітологів і тьюторів з реадaptaції. Здобули навички просторового орієнтування у приміщеннях різного типу забудови та на вулиці, тренувались навпомацки розрізняти грошові купюри й монети, приготувати самотужки теплі напої та їжу, працювати із різноманітними допоміжними девайсами для сліпих і слабкозорих. А головне — отримали психологічну підтримку після пережитого та надію на продовження життя.

Реабілітацію пройшли 10 військових, котрі втратили зір через поранення на Донецькому напрямку, студенти ВНМУ допомогли красиво освідчитись коханим жінці. Він зробив їй пропозицію у мальовничій місцині на березі Південного Бугу під чарівний дует скрипки і саксофону. У РАЦСі пару зареєстрували 25 травня.

Ба більше: 43-річному Іллі Пожнякову, що втратив зір через поранення на Донецькому напрямку, студенти ВНМУ допомогли красиво освідчитись коханій жінці. Він зробив їй пропозицію у мальовничій місцині на березі Південного Бугу під чарівний дует скрипки і саксофону. У РАЦСі пару зареєстрували 25 травня.

Наразі триває збір коштів на наступний заїзд нових учасників, що

планується у жовтні 2024 року.

Усі небайдужі громадяни та благодійні організації можуть долучитися

до проекту й підтримати бійців ЗСУ та їхніх близьких.

«ММ»

ВНМУ готуватиме лікарів – офіцерів запасу та відкриє інститут громадського здоров'я

Засідання Вченої ради університету 31 травня розпочалося з повідомлення про призначення наказом МОЗ України від 30.05.2024 на посаді ректора ВНМУ на умовах контракту Петрушенко Вікторії Вікторівни.

Представляючи її Вченій раді від імені міністра охорони здоров'я, державний секретар МОЗ Слободянюк Дмитро Павлович (який, до речі, теж є випускником ВНМУ), запросив колектив бути єдиною командою, працювати злагоджено, якісно та на результат.

Вікторія Вікторівна подякувала кожному члену великої університетської родини за терпіння, витримку, бажання йти у майбутнє разом, і запросила почати нову сторінку в житті університету з мирними, дружніми, плідними стосунками. «Тільки разом ми зможемо зробити наш університет справжнім, сильним і потужним. Таким, як ми з вами мріємо», — наголосила вона.

Висловивши вдячність міністру Віктору Ляшчу за довіру, нова очільниця університету сказала й про те, що на ВНМУ покладає великі надії керівництво ОВА, подякувала за підтримку вишу голові обласної ради, меру Вінниці, директорам лікарень — за співпрацю з університетом.

Професор Юрій Григорович Шевчук теж сказав спасибі колективу ВНМУ за підтримку, яку відчував, виконуючи обов'язки ректора, і побажав Вікторії Вікторівні успіху.

Надалі засідання відбувалось відповідно до запланованого денного порядку. Були розглянуті й затверджені зміни до Правил прийому у ВНМУ на 2024 рік із додатками. Необхідність внесення змін обумовлена, зокрема, появою в університеті нових спеціальностей та зміною правил вступу до аспірантури.

Велику увагу викликала доповідь завідувача кафедри медицини катастроф та військової медицини Матвійчука Миколи Васильовича. Він представив на затвердження робочу програму навчальної дисципліни підготовки офіцерів запасу із категорії лікарів за змішаною формою навчання в умовах воєнного стану.

Як пояснив доповідач, багато лікарів, свого часу закінчивши університет, з об'єктивних причин не отримали офіцерські звання. Тому зараз у лавах Сил оборони стають бойовими медиками, водіями тощо, не можуть працювати за вузькою спе-

ціальністю, приносячи максимальну користь. Це нагальна проблема, розв'язати яку покликана чотиримісячна робоча програма, розроблена спеціалістами кафедри медицини катастроф та Української військово-медичної академії.

Від затвердження програми підготовки офіцерів запасу Вчена рада перейшла до розгляду діяльності Наукової бібліотеки ім. Гордія Палія за 2022-2023 роки у порівняльному аспекті з бібліотеками інших ЗВО Вінниці. У докладній презентації директорка бібліотеки Кравчук Неліна Миколаївна, зокрема, доповіла про зростання кількості відвідувань, розвиток власних електронних баз даних та збільшення кількості ліцензійних БД, відкриття нових розділів на сайті бібліотеки, потужну (попри війну) наукову, науково-методичну, культурно-просвітницьку роботу.

Вчена рада затвердила порівняльний аналітичний звіт і запланувала у вересні 2024 року детально розглянути організацію роботи Наукової бібліотеки та її здобутки.

Із доповіддю про результати моніторингу якісних показників освітнього середовища ВНМУ перед Вченою радою виступив керівник відділу якості освіти, професор Назарчук Олександр Адамович. Одним з ключових питань його виступу стали результати оцінювання (та самооцінювання) рівня методичного забезпечення кафедр. Найбільше недоліків у методичній документації мають 11 кафедр, що самооцінювання не пройшли, а типовими проблемами є:

- відсутність актуалізації літературних джерел, інформації до іспитів тощо;
- потреба в оптимізації робочих програм;
- невпорядкованість матеріалів на гугл-дисків кафедр;

• брак необхідної інформації.

Крім того, потребує перегляду та оновлення рівень забезпечення методичними матеріалами 6 курсу.

Результати опитування здобувачів вищої освіти щодо освітнього середовища показали, що:

- адаптація студентів відбувається головню у перші місяці;
- умови для самопідготовки у читальній залі ЗВО вважають достатніми й задовільними;
- інколи студенти потребують індивідуальних консультацій;
- ЗВО визнають необхідність кураторів для адаптації до освітнього процесу.

Своєю чергою опитування випускників виявило, що більшість задоволені освітньою програмою, але вважають, що умови проходження практики бажано оптимізувати, а ще треба приділяти більшу увагу набуттю фахових практичних навичок, зокрема у симуляційному центрі.

Результати аналізу якісних показників освітнього середовища ВНМУ були узяті Вченою радою до відома. Крім того, ректорка дала кафедрам тиждень на оптимізацію та поліпшення інтернет-ресурсів і виправлення зауважень групи моніторингу.

Надалі Вчена рада заслухала ґрунтовну доповідь професора Сергеті Ігоря Володимировича про створення навчально-наукового інституту громадського здоров'я, біології, контролю та профілактики хвороб ВНМУ та схвалила це рішення.

В рамках порядку денного також були затверджені примірні програми навчальних дисциплін кафедри латинської мови та медичної термінології, схвалені до друку методичні рекомендації з організації та економіки фармації і нові номери університетських журналів.

«ММ».

Центру UNICOM у ВНМУ – бути. Це – шлях реалізації третьої місії, яку наступними роками має зміцнити університет

Прекрасна древня та водночас молода Генуя в останній тиждень травня стала місцем координаційної зустрічі за проектом Erasmus+ «Universities-Communities: strengthening cooperation (UNICOM)», що його Вінницький національний медичний університет ім. Миколи Пирогова виконує разом з іншими університетами України під егідою МОН і Міністерства інфраструктури.

Під керівництвом досвідчених тренерів з Університету Генуї, а також європейських партнерів проекту з різних країн учасниці робочої групи проекту професорка Вікторія Родінкова та доцентка Ольга Браткова розробляли концепцію створення при ВНМУ центру UNICOM. Він забезпечуватиме усвідомлення та реалізацію університетом його третьої місії — зв'язку з громадою.

Зустріч також була присвячена вивченню досвіду країн ЄС, зокрема Італії, щодо підвищення соціальної ролі університетів і зміцнення співпраці та взаємодії між університетами й громадами.

Особливо помітними та цікавими у цьому контексті стало знайомство з роботою симуляційного центру Університету Генуї та окремо — зустріч із його керівництвом, організована спеціально для представниць ВНМУ.

На ній директор центру професор Джакомо Боргоново (Prof Giacomo Borgonovo) розповів, як центр, покликаний забезпечити тренування навичок студентів на манекенах, також знаходить шляхи покращення життя громади, проводячи симуляції медичних процедур просто на вулицях міста. На зустрічі було досягнуто рамкових домовленостей щодо майбутньої співпраці симуляційного центру Генуї із ВНМУ. Керівництво центру також передало ВНМУ інструкцію з оцінки третьої місії університетів, затверджену на рівні уряду Італійської Республіки.

За п'ять робочих днів візиту його учасники обговорили й низку кроків, які здійснюються Університетом Генуї для забезпечення ним ефективної третьої місії. Це, зокрема, надання освітніх послуг у пенітенціарній системі, функціонування інституту третього віку, слухачами якого є люди віком від 45 років (але здебільшого 60-70 років, причому 61% відвідувачів складають жінки), випуск

рекламної продукції (чашки, сумки, ручки) з метою поширення бренду університету, видання та розповсюдження літератури наукової тематики для неакадемічного загалу, проведення Фестивалю науки та ін.

У рамках стажування відбулася й екскурсія до музею етноантропології, який функціонує при Університеті Генуї і є частиною реалізації його третьої місії. У музеї химерно-цікаво переплітаються сучасна й традиційна медицина.

— Участь у навчальному візиті сприяла набуттю нових знань та наукового досвіду для подальшого дослідження й оновлення наявних даних про третю місію університе-

тів, — говорить професорка Вікторія Родінкова. — Реалізація навчального візиту була необхідною для розробки подальших кроків у рамках проекту та виокремлення нових завдань у його межах.

— Участь у навчальному візиті уможливила створення концепції Центру громадського здоров'я UNICOM та забезпечила розробку структури його управління, а також окреслила можливі практичні кроки здійснення третьої місії університету, її структуризації та усвідомлення важливості її реалізації закладом вищої освіти, — вважає доцентка Ольга Браткова.

Оксана Вітрук

ВНМУ отримав трьох сертифікованих міжнародних тренерів із розширеного життєзабезпечення при травмах

Одинадцять днів, з 13 по 23 травня, на базі симуляційного центру ВНМУ проходили навчання 118 лікарів з різних міст України. Ініціатором заходу став Міжнародний медичний корпус (IMC) за сприяння Гарвардської гуманітарної ініціативи (HHI) та Агенції США з міжнародного розвитку (USAID).

Симуляційні тренінги для лікарів проводились за трьома напрямками: Курс ATLS (Advanced Trauma Life Support) навчає негайного надання допомоги травмованим пацієнтам, включаючи забезпечення прохідності дихальних шляхів, дихання й вентиляції, кровообігу з зупинкою кровотечі, оцінку інвалідності/неврологічного статусу, а ще - повний

огляд і оцінку впливу навколишнього середовища.

Курс UTLS (Ukrainian Trauma Life Support) призначений для підвищення кваліфікації лікарів, котрі надають екстрену медичну допомогу травмованим. Програма, розроблена із залученням британських, американських та українських лікарів, систематизує підхід до роботи із травмова-

ними, відпрацьовує командну роботу й навички ефективної комунікації.

Курс РТФ (Основи роботи з дитячою травмою) ознайомлює із особливостями надання медичної допомоги травмованим дітям. Цільова аудиторія курсу – лікарі загального та педіатричного профілів, які надають допомогу дітям при травмі на догоспітальному та госпітальному етапах. РТФ розроблений IMC спільно з HHI під егідою Американської колегії хірургів, Національної асоціації екстрених медичних техніків та ВООЗ задля покращення надання травматологічної допомоги постраждалим унаслідок воєнної агресії РФ проти України на догоспітальному та госпітальному рівнях.

Початок. Продовження на 12-й стор.

«Ліга ПАТФІЗу» повернулась! І зби́рала для Сил оборони майже 30 000 гривень

У період реформування медицини в Україні студент-медик окрім знань має володіти низкою якостей, що допоможуть йому реалізувати професійний потенціал. Зокрема такими, як здатність фільтрувати інформацію, творчість, інноваційність, креативність мислення.

«Ліга ПАТФІЗу» — це різновид навчально-розважальної діяльності, започаткований командою співробітників кафедри патофізіології ВНМУ ім. М.І. Пирогова. Бажання підвищити зацікавленість студентів до патофізіології спонукало викладачів до пошуку ідей, і творчий пошук вилився у прем'єрний пробний конкурс. Перша «Ліга ПАТФІЗу» відбулась у 2016 році й одразу стала новою традицією.

На щорічні змагання з нетерпінням очікували, але через пандемію ковіду, а далі — початок повномасштабної війни кафедра була змушена призупинити творчі зустрічі. Звернення представників студентського самоврядування до завідувачки кафедри Вікторії Піліпонової з пропозицією внести хоч трошки святковості й авантюризму в буденне студентське життя, сповнене навчання, постійних заліків, модулів і тривоги, стало вагомих приводом, аби 22 квітня відбулась «Ліга ПАТФІЗу – 2024».

П'ять команд учасників, переважно зі студентів 3 курсу медичних факультетів 1 та 2, відчайдушно боролись у надзвичайно цікавих і пізнавальних конкурсах.

Неперевершену акторську гру, креатив і якісне уміння монтажу команди продемонстрували у конкурсі «Відеопривітання», до фільмування у якому

залучились і викладачі. Причому не лише кафедри патофізіології, а й інших. Уміння вдало і тонко жартувати на патофізіологічні теми учасники продемонстрували у конкурсі «Візитка».

Глибокі знання з патофізіологічної фізіології, а також вміння швидко й влучно відповідати на запитання показали представники кожної команди у конкурсі-бліці «Найрозумніший». Переможу у ньому здобув студент 3 курсу Булеховець Михайло.

Оцінити фантазію учасників глядачам вдалось, спостерігаючи конкурс «Крокодил». Особливу насолоду їм приніс музичний конкурс, в якому у піснях, танцях і мюзиклах учасникам вдалось відтворити різноманітні патофізіологічні процеси.

Оцінювали конкурси кваліфіковані професіонали: викладачі кафедри патофізіологічної фізіології (завідувачка доцентка Вікторія Піліпонова, доценти Михайло Березняк та Аріна Іваниця), представники деканатів (професорка Світлана Дмитренко, доценти Олександр Довгань і Віталій Побережець. Неймовірно святкову атмосферу створили ведучі заходу — старший викладач кафедри патофізі-

ології Ірина Романенко та асистент курсу урології Олексій Балацький.

За результатами змагань перемогла команда «Патоеліта». Друге місце посіла команда «Циклооксигеназа-10», третє — «Circulus vitiosus». Четверте та п'яте місце здобули відповідно команди «Пірогени» та «Гормонія».

Захоплені емоції та приємні спогади — не єдине надбання цього року «Ліги ПАТФІЗу». Найважливішим досягненням вечора стала основна ціль, яку перед собою ставили організатори та учасники, — благодійний збір! Завдяки донатам глядачів та учасників вдалось зібрати майже 30 тис. грн, щоб поповнити одразу два важливі збори:

на прилад нічного бачення для військовослужбовця 47 ОМБр «Магура» сержанта Кузнецова О.Г.;

на РЕБ для 104-ї бригади 59-го батальйону.

Без подарунків не залишився жоден учасник конкурсу, а команду-переможця кафедра патофізіології запросила на спільний пікнік.

Для «ММ» — кафедра патофізіології ВНМУ

Від провізорів, хіміків, наркомів і «ворогів народу» — до професорів та академиків. Очільники ВНМУ від заснування до наших днів

Цей нарис створений на основі видання, яке сектор краєзнавчих видань Наукової бібліотеки ВНМУ (завідувачка Ольга Юрчишина) підготував у 2016 році.

Незаперечно, що очільник освітнього закладу є рушієм його розвитку, ініціатором стратегії, натхненником змін. Тож з нагоди обрання нової ректорки пропонуємо дізнатись більше про усіх керівників alma mater за її понад столітню історію: ким вони були та як їхні долі пов'язані з медичним університетом.

Відсутність деяких імен, дат і світлих пояснюються віддаленістю від нас подій минулого сторіччя. Не вся інформація збереглася.

Довідково про визначальні дати й події в історії університету, без обізнаності в яких наша ретроспектива не буде повністю зрозумілою:

Витоки ВНМУ сягають 1921 року,

Микола Андрійович Єфименко
Перший директор Вінницького фармацевтичного технікуму (1921 р.). Провізор, бактеріолог, викладач.

Лев Костянтинович Морейніс
Хімік-фармацевт, професор.

З 1922 року був першим завідувачем кафедри фармацевтичної хімії у Вінницькому фармацевтичному технікумі, завідував навчальною частиною і одночасно був професором агробіологічного відділення Вінницького педагогічного інституту. У 1934 році став одним із засновників Вінницького стаціонарного медичного інституту, першим завідувачем кафедри хімії та фармакології (1934-1937).

Олександр Анатолійович Отелін
Анатом, доктор медичних наук, професор. Директор Вінницького фармацевтичного інституту у 1930–1931 рр.

коли у Вінниці були створені фармацевтичні курси, які згодом переросли у фармацевтичний інститут. Щоб задовольнити потреби розвитку системи охорони здоров'я у 1931 р. на базі фармацевтичного інституту та лікарні ім. М. І. Пирогова була відкрита філія Всеукраїнського заочно-го медичного інституту.

У 1932 р. її реорганізували у вечірній виробничий медичний інститут

Автор близько 100 наукових праць. Напрямки наукових досліджень: макро- і мікроскопічне вивчення взаємозв'язків нервових елементів, судин і залоз шкірного покриву, кон'юнктиви слизових оболонок тіла людини, дослідження іннервації кісток, окістя, кісткового мозку, впливу пошкоджень кісткових нервів на розвиток патологічних змін у кістках, вивчення онтогенезу периферійних ланок шкірного і рухового аналізаторів, питання гістофізіології тілець Фатер-Пачіні.

Лев Іванович Медведь
Доктор медичних наук, професор, академік АМН СРСР (1969).

Директор Вінницького вечірнього виробничого медичного інституту (1932–1933).

Один з ініціаторів та організаторів Інституту гігієни і токсикології пестицидів, полімерів і пластичних мас (сьогодні – Інститут екогігієни й токсикології ім. Л. І. Медведя МОЗ України).

Автор понад 260 наукових праць, що охоплюють питання гігієни села та сільськогосподарської праці, організації охорони здоров'я, історії

(студенти навчалися паралельно із роботою в лікарнях). Цього ж року у Вінниці почав роботу Науково-дослідний інститут сільської гігієни.

Всі ці заклади стали основою для відкриття у 1934 р. Вінницького державного медичного інституту. У 1960 р. навчальний заклад отримав ім'я М. І. Пирогова, у 1994 році став університетом, у 2002 р. отримав статус національного.

медицини як науки, токсикології пестицидів.

Його праці перекладені багатьма мовами народів світу, зокрема англійською, німецькою, французькою, польською, болгарською. У 1982 р. посмертно удостоєний премії Ф. Ф. Ерісмана за книгу «Гігієна праці в сільськогосподарському виробництві».

Заслужений діяч науки УРСР, дійсний член АМН СРСР.

Олександра Пилипівна Смолянська
Лікарка-терапевтка, директорка Вінницького вечірнього виробничого медичного інституту (1933). Заслужена лікарка РСФСР.

У 1934 році Олександра Смолянська стала директоркою новоствореного стаціонарного Вінницького державного медичного інституту (до 1937 р.), одночасно працювала директоркою Вінницької клінічної лікарні ім. М. І. Пирогова.

До 01.12.1934 дирекції інституту вдалося вийти на запланований

*Початок.
Продовження на 8-й стор.*

Від провізорів, хіміків, наркомів і «ворогів народу» — до професорів та академиків. Очільники ВНМУ від заснування до наших днів

Продовження. Початок на 7-й стор.

рівень — 546 студентів. У 1937 р. було видано першу збірку наукових праць. Розпочалося будівництво морфологічного корпусу, терапевтичної клініки, житлового будинку для професорів, гуртожитків на 200 і 150 місць.

Заарештована 3 жовтня 1937 р., засуджена як «дружина зрадника Батьківщини». Реабілітована 29 грудня 1955 р.

Григорій Давидович Бриллiант

Лікар-терапевт, директор Вінницького державного медичного інституту (1936–1937).

Закінчив Київський медичний інститут, працював головним лікарем київської лікарні ім. Жовтневої революції, завідувачем Вінницького обласного відділу охорони здоров'я.

Був заарештований 27 липня 1937 року за «контрреволюційну діяльність, зраду Батьківщини». Реабілітований посмертно 23.01.1958.

Марко Олексійович Василець

Патофізіолог, завідувач кафедри патологічної фізіології та одночасно — в. о. директора Вінницького державного медичного інституту (1937–1938).

У березні 1938 р. заарештований за належність до «бойового загону антирадянської націоналістичної військово-повстанської організації». Розстріляний 16 травня 1938 р. Реабілітований 18.06.1958.

Факторович (ім'я невідоме)

в. о. директора Вінницького державного медичного інституту (1938).

Іларіон Пилипович Кононенко

Невролог, кандидат медичних наук, директор Вінницького державного медичного інституту (1938–1941).

Учасник Другої світової війни.

Нарком охорони здоров'я УРСР (1944–1946), міністр охорони здоров'я УРСР (1946–1947). Відроджував зруйновану війною систему охорони здоров'я.

Нагороджений орденом Червоної Зірки і медалями.

Михайло Костянтинович Зам'ятін

Анатом.

Працював у Вінницькому медичному інституті з 1936 року: професор, завідувач кафедри нормальної анатомії (1938–1941), тимчасово виконував обов'язки директора законсервованого під час війни ВМІ з 22 липня 1941 року до 5 лютого 1942 року. Був в. о. директора інституту до 19 жовтня 1942 року.

Георгій Станіславович Ган

Гігієніст, епідеміолог, доктор медичних наук.

Професор, завідувач кафедри загальної гігієни і епідеміології Вінницького медичного інституту (1940–1941).

Під час нацистської окупації з лютого 1942 року до дня закриття інституту (жовтня 1943 року) — завідувач кафедри гігієни, одночасно — завідувач навчальної частини ВМІ. З 20 жовтня 1942 до 1 жовтня 1943 року — в. о. директора Вінницького медичного інституту.

Одночасно з липня 1941 до 20 березня 1944 року працював старшим лікарем міста (завідувачем відділу охорони здоров'я Вінницької міської управи). У 1944–1948 рр. працював завідувачем санітарно-гігієнічного відділення Вінницької обласної санітарно-епідеміологічної станції, одночасно виконував обов'язки завідувача

кафедри загальної гігієни ВДМІ (1946 – 1950).

Л. П. Познанін

В. о. директора Вінницького медичного інституту у 1944 році. Більше даних немає.

Веніамін Львович (Авраам Лейбович) Бедер

Невропатолог, професор.

Один із перших викладачів і засновників Вінницького

медичного інституту, перший завідувач кафедри нервових хвороб (1935 – 1941). За час роботи у Вінниці організував одну з найкращих кафедр нервових хвороб в Україні.

Учасник Другої світової війни. Після визволення Вінниці від нацистських окупантів у 1944 р. повернувся до міста й очолив кафедру нервових хвороб. Був призначений в. о. директора ВДМІ й перебував на цій посаді з квітня до вересня 1944 року.

Іван Якович Дейнека

Хірург, доктор медичних наук, професор.

У вересні 1944 р. — червні 1945 р. — в. о. директора, упродовж 1945–1951 рр. — директор ВДМІ.

З 1945 по 1947 рік виконував обов'язки завідувача кафедри факультетської хірургії, з 1947 по 1951 рік очолював кафедру факультетської хірургії ВДМІ.

Автор понад 130 наукових праць. Один із співавторів монографії «Короткі нариси з історії хірургії в Українській РСР».

Заслужений діяч науки УРСР (1957). Нагороджений орденом «Знак Пошани», медалями «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 років», «За доблесну працю у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 років».

Сергій Іванович Корхов*Хірург, доктор медичних наук, професор.*

Ректор ВДМІ (1951–1967), одночасно – доцент, професор, завідувач кафедри хірургії.

Учасник Другої світової війни. Заслужений працівник вищої школи України. Почесний професор ВДМІ і Сегедського медичного університету (Угорщина), Почесний член наукового товариства хірургів України. Почесний член наукового товариства АГЕТ України.

Нагороджений орденами Леніна, Трудового Червоного Прапора, Жовтневої революції, Дружби народів, Почесною Грамотою Президії Верховної Ради УРСР, багатьма медалями.

Автор численних наукових праць. Напрямки наукових досліджень: лікування виразкової хвороби шлунка і дванадцятипалої кишки, електрогастрографія при виразковій хворобі і раку шлунка.

Максим Павлович Рудюк*Акушер-гінеколог, кандидат медичних наук, доцент.*

Закінчив Вінницький медичний інститут у 1950 р. Клінічний ординатор, асистент, з 1959 р. – доцент кафедри акушерства та гінекології, одночасно декан лікувального факультету (1959–1965), проректор з навчальної роботи (1965–1967), ректор ВДМІ у 1967–1970 рр.

Напрямки наукових досліджень: знеболювання пологів шляхом новокаїнової анестезії та психофізіологічними методами, діагностика, лікування, профілактика серозного лактаційного маститу, раціональне ведення вагітності й пологів у літніх первісток.

Учасник Другої світової війни. Нагороджений орденами Червоної Зірки, Вітчизняної війни 2-го ступеня, Слави 3-го ступеня, медалями «За трудову доблесть», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 років».

Василь Антонович Корнійчук*Анатом, кандидат медичних наук.*

Закінчив Вінницький медичний

інститут з відзнакою (1951). Асистент, доцент (1963–1971), з 1971 р. – завідувач кафедри нормальної анатомії, одночасно заступник декана (1960–1962), декан лікувального факультету (1965–1969), проректор з наукової роботи (1969–1970). Упродовж 1970–1973 рр. – ректор ВДМІ.

Протягом багатьох років виконував обов'язки редактора газети «Молодий медик».

Учасник Другої світової війни. Проводив наукові дослідження в галузі порівняльної морфології судинної системи.

Нагороджений орденом Трудового Червоного Прапора, медалями «За бойові заслуги», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 років», «За взяття Будапешта».

Василь Данилович Білик*Невролог, доктор медичних наук, професор.*

Закінчив з відзнакою Вінницький державний медичний інститут (1950). Клінічний ординатор, асистент (1951–1966), з 2005 року – професор кафедри нервових хвороб; проректор з навчальної роботи (1971–1974), ректор (1974–1988) ВДМІ.

Очолював Раду ректорів Вінницького центру вищих навчальних закладів. Був членом правління та Президії наукових товариств невропатологів, психіатрів та наркологів СРСР та України. Академік Міжнародної академії інтегративної антропології.

Учасник Другої світової війни. Нагороджений орденами «Знак Пошани», Трудового Червоного Прапора та Дружби Народів, багатьма медалями. Заслужений працівник вищої школи України. Лауреат Державної премії УРСР в галузі науки і техніки. Почесний громадянин Вінниці.

Автор близько 80 наукових праць. Напрямки наукової діяльності: нейроінфекційні захворювання, хвороби екстрапірамідної системи, клінічна епідеміологія нервових хвороб, клініко-епідеміологічна характеристика екстрапірамідної патології в Подільському регіоні України.

Василь Максимович Мороз*Відомий представник фізіологічної школи науковців України, один з провідних науковців у галузі фізіології людини. Герой України, Академік**Національної академії медичних наук України, член-кореспондент АМН України в галузі фізіології, Заслужений діяч науки та техніки України, академік Академії наук вищої школи України, доктор медичних наук, професор.*

У 1967 р. закінчив ВДМІ. У 1968–1969 рр. — в. о. асистента, аспірант кафедри нормальної фізіології (1969–1972), асистент (1972–1976) і за сумісництвом вчений секретар Вченої ради (1975–1982), доцент (1976–1984), заступник декана лікувального факультету (1982–1984), професор (1984–1991), за сумісництвом декан педіатричного факультету (1984–1986), завідувач кафедри нормальної фізіології (1991–2015). У 1986–1988 роках — проректор з навчальної роботи.

Ректор Вінницького національного медичного університету у 1988–2023 рр.

Президент заснованої на базі ВНМУ Міжнародної академії інтегративної антропології; з 1991 р. — член Всесвітньої організації з вивчення мозку. Член колегії та Президії Вченої ради МОЗ України. Брав активну участь у розробці заходів з реформування в Україні вищої медичної освіти, соціального захисту співробітників вищих навчальних закладів і студентів.

Автор понад 400 наукових праць, в т. ч. монографій, підручників і посібників з фізіології, численних раціоналізаторських пропозицій, винаходів. Під його керівництвом розроблена комп'ютерна функціональна модель організму людини «Скіф» (відома ще як «віртуальний пацієнт»).

Під керівництвом Василя Мороза ВДМІ набув статус університету, а потім — національного університету (2002).

Герой України. Нагороджений кількома орденами і почесною відзнакою «За заслуги перед Вінниччиною». Лауреат Національної медичної премії України у номінації «Викладачі та ректори медичних навчальних закладів». Лауреат Державної премії України в галузі науки і техніки.

*Початок.
Продовження на 10-й стор.*

Від провізорів, хіміків, наркомів і «ворогів народу» — до професорів та академиків. Очільники ВНМУ від заснування до наших днів

Продовження. Початок на 7-й стор.

Вікторія Вікторівна Петрушенко
Докторка медичних наук, профе-
сорка, лікар-хірург, експерт із за-
провадження сучасних хірургічних
технологій, фахівець у сфері мініін-
вазивної хірургії.

Закінчила Національний медичний
університет ім. О. О. Богомольця
(Київ). Паралельно закінчила Націо-
нальну музичну академію України ім.
Петра Чайковського. За досягнення
в академічно-мистецькій сфері від-
значена Президентом України почес-
ним званням і державною нагородою
«Народна артистка України».

Кандидатська дисертація зі спеці-
альності «Хірургія»: «Холелітіаз піс-
ля оперативних втручань на шлунку
та дванадцятипалій кишці (фактори
ризиків, особливості патогенезу, про-
філактика)».

Докторська дисертація зі спеці-
альності «Хірургія»: «Інтенсивна
терапія та хірургічна корекція асепти-
чного та інфікованого панкреоне-
крозу (клініко-експериментальне до-
слідження)».

З 2009 по 2016 рр. — проректорка
з наукової роботи ВНМУ, професорка
кафедри хірургії № 1, завідувачка
курсу ендоскопічної та лазерної
хірургії.

З 2016 р. — завідувачка кафедри
ендоскопічної та серцево-судинної
хірургії ВНМУ. Як ініціаторка ство-
рення цієї кафедри та її керівниця
виступила провідником першої в
Україні інтегрованої профільної ка-
федри, що міждисциплінарно поєд-
нала сфери ендоскопічної, судинної
та серцево-судинної хірургії. Впер-
ше у Вінницькій області ініціювала
та очолила напрямок застосування
ендоскопічних методик лікування
кровотеч, за що відзначена профе-
сійними грамотами і нагородами.

Спеціалізацію з ендоскопії В. Пе-
трушенко пройшла в Українській вій-
ськово-медичній академії Збройних
Сил України, спеціалізацію з судин-
ної хірургії — у ДУ «Національний
інститут хірургії та трансплантології
ім. О. О. Шалімова». Підвищувала
кваліфікацію з організації управ-
ління охороною здоров'я в Депар-
таменті освіти, науки і кадрів МОЗ
України. Закінчила курс тематичного
удосконалення з дитячої хірургії в

Національному університеті охоро-
ни здоров'я ім. П. Л. Шупика. Воло-
діє сертифікатами про спеціалізації
і тематичні удосконалення з прокто-
логії, торакальної хірургії.

У рамках міжнародної програми
ЄС «Горизонт-2020» стажувала-
ся на факультеті прикладної науки
Університету м. Кордова (Іспанія).
В хірургічному відділенні Клініки м.
Бамберг (Німеччина) пройшла ста-
жування з мініінвазивної хірургії.

Від 2015 р. працює членом Клініко-
експертної комісії з хірургії, судинної
хірургії, серцево-судинної хірургії та
ендоскопії Департаменту охорони
здоров'я Вінницької ОДА.

Є автором і співавтором понад
270 наукових, науково-практичних,
науково-методичних, навчальних,
навчально-методичних праць. Ав-
тор і співавтор 52 патентів України
на винаходи та корисні моделі. Під
керівництвом В. В. Петрушенко за-
хистилися 10 докторів і кандидатів
медичних наук.

Вікторія Петрушенко є редактором
журналів «Вісник Вінницького націо-
нального медичного університету»,
«Вісник морфології», членом редак-
ційної колегії провідного вітчизняного
наукового журналу «Клінічна хірургія».

Лауреатка премії ім. М. І. Пирого-
ва в галузі хірургії, кавалер ордену
імені М. І. Пирогова, нагородже-
на медаллю Європейської акаде-
мії природничих наук, має Подяку
Збройних Сил України.

В.о. ректора ВНМУ з 20 січня
2023 р. до 07.09.2023 р. Голова Вче-
ної Ради ВНМУ.

З 30 травня 2024 року — ректор-
ка Вінницького національного ме-
дичного університету ім. М.І. Пи-
рогова.

ВНМУ ім. М.І.Пирогова — призер міжнародних ВІСТАВОК

*Вінницький національний ме-
дичний університет ім. М.І. Пи-
рогова був представлений на
міжнародних віртуальних ви-
ставках «Освіта та кар'єра —
День студента», «Освіта та
кар'єра», що проходили на плат-
формі osvitaexpo.com.ua.*

Організовує та проводить виставки
всеукраїнська громадська організа-
ція Товариство «Знання» України за
підтримки Міністерства освіти і на-
уки України, Національної академії
педагогічних наук України та Держа-
вної наукової установи «Інститут мо-
дернізації змісту освіти».

Для освітньої спільноти такі ви-
ставки — це майданчик для презен-
тацій вітчизняних закладів освіти,
проведення семінарів та круглих
столів з питань подальшого розви-
тку системи освіти, міжнародного
співробітництва, презентація освіт-
ніх та наукових інноваційних техно-
логій. Для майбутніх абітурієнтів та
їх батьків — це профорієнтаційний
захід для ознайомлення з умовами
вступу, програмами навчання, на-
прямими підготовки та спеціальнос-
тями закладів освіти.

У міжнародних виставках беруть
участь заклади освіти з України,
Німеччини, Польщі, Чехії, Литви,
Румунії та інших країн — щоразу по-
над 100 учасників. На платформі
ZOOM та ClickMeeting відбуваються
конференції, презентації, семіна-
ри, круглі столи та майстер-класи
за участі українських та іноземних
ЗВО.

Вінницький національний медич-
ний університет ім. М.І.Пирогова на
39-й міжнародній виставці «Освіта
та кар'єра — День студента» відзна-
чений Почесним званням «Лідер ви-
щої освіти» та нагороджений Гран-
прі у номінації «Інклюзивна освіта:
рівні права — рівні можливості. Ор-
ганізація навчання під час дії воєн-
ного стану». На 40-й міжнародній
спеціалізованій виставці «Освіта
та кар'єра» університет нагородже-
ний Почесним званням «Лідер ви-
щої освіти України» та ушанований
Гран-прі у номінації «Міжнародна
діяльність закладу вищої освіти в
умовах воєнного стану».

Всі три переможці студентської олімпіади з анатомії людини вчать у ВНМУ лише перший рік

Олімпіади – це один із способів залучення студентів до активної навчальної діяльності. Інтелектуальні випробування мотивують на успіх, загартовують характер та відкривають нові здібності. Участь в олімпіадах не тільки розширює кругозір і покращує абстрактне та логічне мислення, а й удосконалює творчі здібності.

На кафедрі анатомії людини ВНМУ студентські олімпіади проводяться щорічно. В 2022-2023 н. р. переможницею олімпіади стала студентка II курсу групи 20 А Фалінська Єлизавета Максимівна. Крім досконалих знань з анатомії дівчина добре знає англійську, тож її делегували на IV International Olympiad of Medical Students «Samarkand 2020» (15-16.12.2023), де вона показала гідні знання й отримала сертифікат.

Поточного 2024 року I тур Всеукраїнської студентської олімпіади з анатомії людини відбувся 30 травня. Олімпіада проходила у два етапи: перший – комп'ютерне тестування; другий – перевірка практичних навичок студентів з використанням сухих і вологих препаратів.

За участь в олімпіаді студентам нараховують додаткові бали до підсумкової оцінки з дисципліни «Анатомія людини»:

- переможець отримав 12 балів, здобувач II місця – 11 балів, III місця – 10 балів;
- учасники, які безпомилково відповіли більше ніж на 52% запитань першого етапу, вийшли у другий етап олімпіади та отримали 9 балів;
- за правильні відповіді на 50-52% запитань нараховували 8 балів;
- за 40-50% точних відповідей – 6 балів.

Студенти проявили високу активність. В олімпіаді взяли участь 116 здобувачів вищої освіти, які навчаються на 1 та 2 курсах за спеціальностями «Медицина»

(98,2% з усіх учасників), «Стоматологія», «Фізична терапія».

Перший етап олімпіади — комп'ютерне тестування — мало за меті перевірку теоретичних знань. Випробування складалося з 50 запитань трьох типів:

Вписати назву анатомічної структури, вказаної на фотографічному зображенні препарату, латиною згідно з Міжнародною номенклатурою.

Серед поданих дистракторів обрати варіант, що відповідає вказаному на фото анатомічному утворенню.

Задачі з бази МЛІ «Крок-1».

За підсумками I етапу до фіналу увійшли 8 здобувачів освіти із найвищими результатами — понад 52% правильних відповідей.

На другому етапі здійснювалась перевірка практичних навичок студентів, вміння знайти й показати на скелеті та вологих препаратах запропоновані анатомічні утворення, пояснити їх практичне

значення. Під час II етапу студентам ставили по 10 запитань.

Олімпіада відбувалась у спокійній діловій обстановці. Суддями були усі викладачі кафедри.

Переможцями I туру Всеукраїнської студентської олімпіади з анатомії людини у ВНМУ стали:

I місце — Григораш Дмитро Олександрович, 1 курс, 12-а група, спеціальність «Медицина» (доцент ЗВО Вікторія Логвіненко).

II місце — Собко Дарія Сергіївна, 1 курс, 7-а група, спеціальність «Медицина» (доцент ЗВО Володимир Коваленко).

III місце — Гадуп'як Максим Євгенович, 1 курс, 43-а група, спеціальність «Стоматологія» (доцент ЗВО Володимир Шевченко).

Ми покладаємо великі надії на переможців і бажаємо їм успіхів у наступних конкурсах.

Для «ММ» — завідувач кафедри анатомії людини професор Віталій ТИХОЛАЗ

Людмила Кульчевич відмовилася очолити міську лікарню та відділ охорони здоров'я заради доцентства у ВНМУ

Інтерв'ю із доценткою Людмилою Вікторівною Кульчевич, чий стаж у ВНМУ недовго сягне 40 років, — про нетрадиційний шлях до роботи викладачем, наполегливість, вміння тримати власний життєвий вектор і бути потрібною людям.

— Традиційне питання — як Ви прийшли у медицину?

Я виховувалась у родині, де батько був юристом, а мати — медиком. Школу закінчила з медаллю, й коли постало питання, куди далі йти вчитися, батько сказав: якщо в юриспруденцію, то тільки в адвокатуру. Але взяло верх бажання стати лікарем.

У нашому місті — Бершаді — був такий лікар, дуже відомий, Будкевич Григорій Якович. Він умів все: був і хірургом, і акушером. Я хотіла бути на нього схожою.

Пам'ятаю, коли на свята у батьків збирались гості, він танцював зі мною — маленькою дівчинкою. Від нього завжди пахло ефіром. І цей лікарський запах теж мені надирав бути лікарем.

Ще з моєю мамою працювала лікар-гінеколог Мулярчук Віра Михайлівна. Мама багато розповідала, яка Віра Михайлівна кваліфікована, врівноважена, гарна людина. Мені теж хотілося бути такою.

— То ви спочатку хотіли стати акушером-гінекологом?

Коли я вчилась в інституті, хотіла бути акушером-гінекологом. У студентському науковому гуртку займалась за цією спеціалізацією. Разом з нашим викладачем Гайструком Анатолієм Никифоровичем (зараз він знаний професор) ходила на чергування, робила акушерські маніпуляції.

І все складалось так, що й я піду в акушерство та гінекологію. Але 31 серпня я прийшла та забрала заяву з субординатури. Хоча туди було важко вступити, а мене брали.

Але я тоді зважила і своє ставлення до медицини, і відповідальність велику, й те, як я переживаю

за кожного хворого, й вирішила що моя нервова система не витримає таку важку роботу — я б помиралася від тривоги з кожною породіллею, при кожних пологах.

Тому вирішила піти на терапію. Навіть зараз, коли зустрічаємось з Анатолієм Никифоровичем, він жартує: «Я тобі цього не пробачу!».

Але я не шкодую, що прийшла у терапію. Я — лікар-діагност широкого профілю, бо у терапії треба знати все. Хоча найкраще знаю та люблю кардіологію. Десять років працювала в інфарктному відділенні 1-ї міської лікарні.

— Отже, після інституту Ви пішли у практичну медицину?

Так, закінчила медичний інститут в 1972 р. Це був перший рік, коли утворили інтернатуру, і ми — 7 інтернів — прийшли працювати у 2-гу міську лікарню. Керівником інтернатури у нас був професор Кучук Олександр Павлович.

В інтернатурі я справила гарне враження. Пам'ятаю, як доповідала на клінічній конференції про діагностику хворого із саркоїдозом. І головний лікар поставив мене за приклад того, як треба ставитися до роботи.

Закінчивши інтернатуру, залишилась працювати у 2-й міській лікарні. Була дільничним лікарем, цеховим терапевтом на ГПЗ-18. У 1976 р., у 27 років, була вже завід-

увачкою відділення у поліклініці, очолювала всі здоровпункти Заможанського району — а це близько 300 фахівців у підпорядкуванні.

— Розкажіть, будь ласка, більше про роботу цехових лікарів — що це взагалі була за ланка у системі охорони здоров'я?

Цехові терапевти були закріплені за певним промисловим підприємством, за певними цехами. Приймали у поліклініці. П'ять годин прийому, початок робочого дня о 7:40, щодня 50-60 хворих.

Цехові терапевти надавали поточну лікарську допомогу, проводили диспансеризацію за нозологіями, вели профілактичну роботу. За нашими приписами місцевий комітет призначав хворим безплатні ліки.

Досі згадую хворого з великою артеріальною гіпертензією. Вона була ниркова, при хронічному гломерулонефриті. Він приходив з тиском 220 на 120, я сама цих показників лякалася — ще ж була зовсім молодою лікаркою. Я завжди перед місцевим комітетом відстоювала, щоб йому давали путівку на 48 днів у Байрам-Алі, це в Узбекистані. Він їхав туди у вересні, їв дині, кавуни, й цієї профілактики вистачало майже на цілий рік.

— Ваш стаж у практичній охороні здоров'я — 13 років...

Так, але я вважала, що то не

зовсім моє. Вступила в аспірантуру на кафедру госпітальної терапії № 2, тоді її очолював професор Зелінський Борис Олексійович. А керівником моєї наукової роботи був Шкляр Михайло Борисович.

Чотири роки вчилася у заочній аспірантурі й виконувала наукову роботу: «Вплив серцевих глікозидів на стан кардіогемодинаміки та функцію зовнішнього дихання у хворих з атеросклеротичним кардіосклерозом на ранніх стадіях серцевої недостатності».

Захищалась у Харкові, у професорки та академікині Малої Любові Трохимівни. Коли принесла роботу на захист, вона була приємно вражена: «Ти, дільничий лікар, виконала дисертацію? То я тобі дам зелену вулицю». Вона була людиною, що сама вийшла з низів, і завжди допомагала лікарям-практикам.

У 1984 р. захистила кандидатську дисертацію, й на мене почали звертати увагу у сенсі кар'єрного зростання. Почали пропонувати посади. Але я мала бажання бути викладачем. Уявляла собі, що зайшла в аудиторію й дуже гарно читаю, всі слухають, всі пишуть. Тоді було дуже престижно працювати в інституті, і я дуже хотіла бути викладачем.

Спершу мені запропонували очолити гастроентерологічне відділення у 1-й лікарні. Після моєї відмови, бо більше була схильна тоді до кардіології, запропонували стати завідувачкою поліклініки МВС. Але це я вже перейшла б у категорію організаторів охорони здоров'я. Ні, думаю, я хочу бути лікарем.

Потім пропонували стати завідувачкою інфарктного відділення. До мене добре ставився обласний терапевт Пастощук, бо завжди зважено відповідала на його питання, а звіти здавала за всю поліклініку 2-ї лікарні. Він обіцяв мене підтримувати, відправити на курси. Але, зваживши за та проти, теж відмовилась.

Наступна пропозиція була — завідувачка поліклініки 4-ї лікарні. А мені залишалось 10 днів до захисту дисертації. Викликає мене завідувач облздороввідділу та розпитує: йдете ви на цю роботу чи не йдете. Ні, думаю, маю спочатку захиститись.

Двічі відмовлялась очолити 2-гу міську лікарню. Бо, по-перше, хотіла бути лікарем, а не органі-

затором. По-друге, розуміла, що ніякого впливового «даху» у мене немає: сьогодні хвалять, а завтра, як щось трапиться, заклують.

У 1985 році мене обрали депутаткою міської ради. Працювала там два скликання. Два з половиною роки була у керівництві міської ради. Пам'ятаю, що на одній із сесій запропонувала у Старе місто, де щойно відкрився кардіодиспансер, пустити автобусний маршрут. І поставити там телефони-автомати. Це було зроблено. Двом лікарям допомогла отримати квартири від держави.

У другому скликанні очолювала комісію міської ради з освіти. Пропонували очолити міський відділ охорони здоров'я — відмовилась одразу, бо паперова робота — то не моє. Пропонували стати заступницею голови міськвиконкому з науки, торгівлі та освіти. Щоби прямо не відмовлялись, сіла з родиною у машину та поїхали у відпустку. Так і пропустила засідання.

— І у 1985 році Ви прийшли працювати у Вінницький медичний інститут?

Так, вже тоді, коли була у депутатській когорті, подала заяву та змогла потрапити на роботу у наш медичний інститут, на кафедру пропедевтики внутрішніх хвороб. І 7 років пропрацювала асистентом, маючи дуже велике навантаження — 1100 годин (зараз у колег по 600). П'ять-сім консультацій у неврологічному відділенні щодня, а ще треба було вести пари. І 2 чергування на місяць.

У 1992 році отримала посаду доцента, була завучем кафедри пропедевтики, а з 2001 року працюю доцентом на кафедрі внутрішньої медицини медичного факультету № 2.

Загалом як доцент клінічної кафедри я працювала за 7 програмами. Читала лекції з терапії на 2, 3, 4, 5, 6 курсах медичного, стоматологічного та фармацевтичного факультетів, вела практичні заняття з внутрішньої медицини зі студентами 6 курсу медичного факультету № 2, читала інтернам курс паліативної медицини. Відповідала за студентську наукову роботу, проводила олімпіади.

— Ви справляєте враження людини, заглибленої у професійну діяльність. А якісь маєте хобі?

Люблю музику. Люблю читати.

Попри те, що мала непросте життя, вважаю, що реалізувала себе як дружина та як мати. Сорок три роки ми прожили з чоловіком Валерієм Федоровичем. Доля подарувала мені людину, на яку можна було покластися в усьому, він завжди мене підтримував.

Наш син — Цигалко Денис Валерійович, судинний хірург, завідувач хірургічного блоку обласної клінічної лікарні ім. Пирогова.

Онук Кирило йде на червоний диплом у ВНМУ, хоче спеціалізуватись у кардіохірургії. Заочно отримав ще юридичну та економічну освіти.

— Ким Ви найперше себе відчуваєте: лікарем чи викладачем?

У вересні буде 39 років, як я працюю в університеті. Але зараз відчуваю, що більше хочу віддати студентам те, що я знаю, що я бачила. Я живу цим: я люблю студентів, а студенти люблять мене. Мене не вчили викладацької роботи. Це приходить з роками й досвідом, коли ти бачиш, що треба викристалізувати певні моменти, складні для студента, й розказати про це дуже просто. Вади серця, утворення шумів — все це я розповідаю 6 курсу, й вони дивуються: виявляється, це так просто!

Зараз знання перевіряють головними тестами, але я завжди кажу студентам: вибери мені із завдання те, чого ти не знаєш, що не вкладається у твій діагноз. Потрібний діагностичний пошук. Постав мені правильне питання, і з цим будемо працювати.

Але зараз я маю дуже відповідальну роботу і як лікар-діагност. Працюю консультантом в експертному відділенні Науково-дослідного інституту реабілітації інвалідів. Одинадцять областей України присилають до нас направлення зі МСЕК. Люди обстежуються, й ми підтверджуємо або не підтверджуємо діагноз.

Для мене важливо бути зайнятою, потрібною людям. Саме робота та студенти підтримали мене й допомогли здолати важку хворобу.

Впевнена, що кожен має йти до власної життєвої мети. Попри усі перешкоди й зачинені двері. Треба шукати шляхи, щоб повністю реалізувати себе інтелектуально, професійно, у родині.

**Спілкувалась
Тетяна Ігнатівна.**

ВНМУ отримав трьох сертифікованих міжнародних тренерів із розширеного життєзабезпечення при травмах

Продовження. Початок на 6-й стор.

Метою курсів була підготовка сертифікованих майстрів-інструкторів у названих напрямках, щоб надалі ці фахівці, користуючись навчальними програмами USAID, переданими ВНМУ, самостійно проводили навчання щодо надання оперативної невідкладної допомоги в умовах воєнного стану.

В симуляційних тренінгах взяли участь фахівці з Вінниці, Дніпра, Харкова, Києва, Хмельницького та Калинівки. Їх навчали провідні інструктори зі США та Австралії. Підсумовуючи результати навчання, координаторка програми у Європі Мішель Гоне (MD Michelle Gonnet) подякувала фахівцям симуляційного центру ВНМУ за чудову організацію навчання та відзначила сертифікатами організаторів заходу.

За результатами тренінгу ATLS Вінницький медичний університет отримав трьох авторизованих тре-

нерів, що отримали відповідний сертифікат із занесенням до міжнародної бази проекту. Відтепер доцентка кафедри загальної хірургії Олена Кателян, доцент кафедри медицини катастроф та військової медицини В'ячеслав Кондратюк, доцентка кафедри анестезіології, інтенсивної терапії та медицини невідкладних

станів Олена Сергійчук можуть навчати інших лікарів, колег і представників громади надання своєчасної невідкладної допомоги особам, травмованим внаслідок воєнних дій, вести просвітницьку роботу щодо сучасних методик навчання, впровадження практичних навиків.

«ММ»

«Молодий медик» щиро вітає усіх, хто відсвяткував ювілейний день народження у травні та червні

- **Бондарчук Ольгу Броніславівну** — доцентку кафедри фтизіатрії з курсом клінічної імунології та алергології
- **Величко Світлану Юріївну** — лаборантку кафедри педіатрії, акушерства і гінекології ФПО
- **Вознюк Ларису Анатоліївну** — доцентку кафедри клінічної фармації та клінічної фармакології
- **Горніцьку Олесю Євгенівну** — провідного бухгалтера бухгалтерської служби
- **Дзісь Наталію Петрівну** — професорку кафедри акушерства та гінекології № 2
- **Каніковського Олега Євгенійовича** — завідувача кафедри хірургії медичного факультету № 2
- **Колодія Петра Федоровича** — лаборанта кафедри клінічної анатомії та оперативної хірургії
- **Кондратюк Ларису Миколаївну** — прибиральницю нового учбового корпусу
- **Кройтор Лідію Іванівну** — прибиральницю нового учбового корпусу
- **Кульчевич Людмилу Вікторівну** — доцентку кафедри внутрішньої медицини медичного факультету № 2
- **Московка Сергія Петровича** — завідувача кафедри нервових хвороб
- **Лайко Лілію Іванівну** — доцентку кафедри пропедевтики дитячих захворювань та догляду за хворими дітьми
- **Лозан Людмилу Вікторівну** — головну бібліотекарку Наукової бібліотеки
- **Матусяка Ігоря Яновича** — асистента кафедри хірургічної стоматології та щелепно-лицьової хірургії
- **Нікольського Олександра Івановича** — доцента кафедри біофізики, медичної апаратури та інформатики
- **Олексієнко Любов Іванівну** — лаборантку кафедри пропедевтики внутрішньої медицини
- **Откаленка Олександра Костянтиновича** — доцента кафедри пропедевтики внутрішньої медицини
- **Опанасюк Ганну Павлівну** — прибиральницю гуртожитку № 5
- **Печевистого Олега Миколайовича** — асистента кафедри променевої діагностики, променевої терапії та онкології
- **Рябоконе Людмилу Василівну** — інспекторку деканату стоматологічного факультету
- **Саган Майю Володимирівну** — прибиральницю гуртожитку № 6
- **Тереховського Анатолія Івановича** — доцента кафедри анестезіології, ІТ та МНС
- **Тихолаз Ніну Петрівну** — старшу лаборантку кафедри акушерства та гінекології №1
- **Хацьолу Ларису Володимирівну** — лаборантку кафедри фармакології
- **Челнакова Валерія Івановича** — електромонтера господарчого відділу
- **Чумакову Тамару Степанівну** — прибиральницю нового учбового корпусу
- **Щербенюк Наталію Василівну** — асистентку кафедри клінічної фармації та клінічної фармакології
- **Щукіну Ларису Борисівну** — завідувачку сектору Наукової бібліотеки

Зичимо наснаги до життя, бадьорості та енергії до плідних справ, злагоди у родині, добробуту.

Нехай прийдешні роки радують яскравими емоціями, турботою близьких, повагою колег, підтримкою друзів.

40 секунд здатні зберегти життя: визначені чіткі вимоги до гігієни рук медиків

П'ятий день п'ятого місяця року — це дата, обрана ВООЗ для Всесвітнього дня гігієни рук, щоб символізувати кількість їхніх пальців. Доцентка кафедри загальної гігієни та екології ВНМУ, к. мед.наук Сто-
ян Наталія Вікторівна на про-
хання «ММ» розповіла нашим
читачам, як правильно дбати
про головний інструмент пра-
цівників охорони здоров'я —
руки.

Перелік захворювань, що переда-
ються контактним шляхом, у тому
числі через брудні руки, надзвичай-
но великий, але перервати досить
просто.

На руках може накопичуватися
безліч мікроорганізмів, які дуже
легко передаються, а також збудни-
ків з антимікробною резистентніс-
тю. Більшості інфекцій, що загро-
жують здоров'ю, реально запобігти
завдяки гарній гігієні рук — миттю
у потрібний час і правильним спо-
собом.

Додаткове свідчення важливості
цієї процедури як для профілакти-
ки лікарняних інфекцій, так і у разі
спалахів смертельних хвороб на
кшталт Ебола, — запроваджен-
ня у соціальних мережах гештегу
#handhygiene.

Гігієна рук — це спосіб їх очищен-
ня, який суттєво зменшує кількість
потенційних патогенів на шкірі й
є найважливішим заходом про-
філактики інфекційних хвороб,
пов'язаних з наданням медичної
допомоги. Гігієна рук — загаль-
ний термін, який застосовується до
миття рук водою з милом, гігієніч-
ної та хірургічної обробки рук.

Доведено, що дотримання правил
гігієни рук суттєво покращиться,
якщо лікарі-практики застосовува-
тимуть мультимодальну стратегію
стимулювання ВООЗ. Стратегія
складається з 5 критичних компо-
нентів: навчання персоналу, моні-
торинг і відгуки про продуктивність,
нагадування на робочому місці,
культура організаційної безпеки та
зміна системи.

Зміни системи стосуються сис-
тематичного використання засобу
дезінфекції рук на спиртовій основі
за точними показниками, ілюстро-
ваними в моделі ВООЗ «Мої п'ять
хвилин для гігієни рук».

Усі медичні працівники мають ви-

ЯК ПРАВИЛЬНО МИТИ РУКИ

Тривалість процедури 40–60 секунд

користувати засоби для дезін-
фекції рук або мити їх із милом у
п'яти критично значущих моментах:

- до контакту з пацієнтом;
- до асептичних процедур;
- після ймовірного контакту з біо-
логічними рідинами;
- після контакту з пацієнтом;
- після контакту із середовищем
пацієнта.

Для ефективного проведення гі-
гієни рук важливо, щоб нігті були
коротко підстрижені (до 0,5 см), не
покриті лаком, на руках не було ка-
блук, кілець або інших прикрас,
годинників.

Мити руки необхідно:

- перед їдою;
- після відвідування туалету;
- після приходу з вулиці;
- при візуальному забрудненні;
- перед надяганням та після зня-
ття засобів індивідуального за-
хисту, таких як медична маска
або респіратор.

Важливо також взяти до уваги,
що дотримуватися гігієни рук необ-
хідно за всіх зазначених показань
незалежно від того, чи викорис-
товуються рукавички (якщо викорис-
товуються, гігієна рук проводиться
перед надяганням та після зняття
рукавичок).

Щоб після миття рук не продо-
вжувати носити на них невидиму
мікробну небезпеку, варто нада-
вати перевагу рідкому милу перед
кусковим й намилювати кисті так,
щоби засіб повністю вкривав їхні
поверхні.

Особливу увагу треба приділяти
зовнішній поверхні долонь, про-
міжкам між пальцями, пучкам та
великим пальцям. Загалом процес
миття має тривати не менше 40 се-
кунд.

Для висушування рук після миття
треба користуватись одноразови-
ми паперовими рушниками або ін-
дивідуальним тканинним. Не варто
сушити кисті за допомогою елек-
тросушарок, адже завихреному по-
вітрі можуть бути забруднювальні
частки; крім того, сушарка може ви-
сушити шкіру не повністю.

Закривати кран, який відкривали
брудними руками, треба викорис-
таним паперовим рушником.

Така проста гігієнічна процедура,
як миття рук, здатна не тільки запобі-
гти зараженню організму шкідли-
вими вірусами та інфекціями, але й
зробити життя людини комфортні-
шим, приємнішим та безпечнішим.

Формула обробки рук антисепти-
ком:

- 30 секунд — мінімальний час об-
робки;
- 70% — вміст спирту в антисепти-
ку;
- 3 мл — кількість антисептику
для однієї процедури.

Поєднувати миття рук водою з
милом із гігієнічною обробкою ан-
тисептиком — недоцільно.

Маємо пам'ятати, що гігієна рук
сприяє порятунку людських життів
та є показником якості безпечних
систем охорони здоров'я.

Збірна команда А медичного факультету № 1 здобула Кубок ректора - 2024

Вісімнадцятого травня на стадіоні ВНМУ відбулась університетська Спартакіада за Кубок ректора. Змагання проходили у чотирьох видах спорту: футболі, волейболі, баскетболі та естафеті.

До участі у Спартакіаді зібрали свої команди всі факультети:

- медичний факультет №1 (команда А та Б);
- медичний факультет №2;
- фармацевтичний факультет;
- стоматологічний факультет;
- факультет підготовки іноземних громадян.

Це були натхненні й захоплені змагання, які подарували учасникам і глядачам багато яскравих вражень. Вболівати за спортсменів прийшли і студенти, й керівники університету, завідувачі кафедр, декани факультетів. Спартакіада вкотре підтвердила, що майбутні лікарі мають спортивний характер і неухильне прагнення перемоги. А ще вміють щиро радіти та підтримувати один одного.

Кубок ректора цього року здобув медичний факультет №1(команда А).

II місце посів факультет підготовки іноземних громадян;

III місце — медичний факультет №2;
IV місце — стоматологічний факультет;

V місце — фармацевтичний факультет;

VI місце — медичний факультет №1(команда Б).

За тиждень після завершення змагань, 25 травня, переможці серед студентів — команда А медич-

ного факультету №1 — зустрілись у дружніх матчах з викладачами. І знову перемогли:

баскетбол — 11:3 (команда А);

футбол — 5:2 (команда А);

волейбол — дві партії — 9:15 (викладачі).

Щиро вітаємо переможців та усіх учасників змагань.

«ММ»

Ексклюзивна сорочка для Миколи Івановича, фотоконкурс та благодійний розпродаж — у ВНМУ відсвяткували День вишиванки

Одне з найулюбленіших травневих свят — Всесвітній день вишиванки — цього року в університеті, здається, започаткувало нову традицію: у національну сорочку вдягнули пам'ятник Миколі Івановичу Пирогову у холі морфологічного корпусу. Креативну задумку помічника ректора з виховної роботи та соціально-гуманітарних питань Віталія Побережця втілила у життя команда студентського самоврядування.

1 місце — Олена Баран (медичний факультет №1, 6 курс) та Госвами Аніруддха (ФПІМ, 4 курс) — 481 голос.

2 місце — Віталіна Гаркуша (медичний факультет № 1, 4 курс) — 129 голосів.

3 місце — Вероніка Мількевич (стоматологічний факультет, 1 курс) — 45 голосів.

Протягом свята на благодійні цілі було зібрано 3 432 грн.

«ММ»

Щоб кожен охочий долучився до свята на власний смак, РСС облаштувала фотозону для конкурсу у вишиванках, організувала благодійний розпродаж тематичних листівок і стікерів та майстер-клас з вишивання.

За підсумками голосування у телеграм-каналі студентського самоврядування переможцями конкурсу «Найкраще фото у вишиванці» стали:

Газета «Молодий медик» Засновник та видавець: колектив Вінницького національного медичного університету.

Головний редактор: Родінкова Вікторія, відповідальний редактор: Ігнат'єва Тетяна, верстка та дизайн: Ярмілко Наталія, відповідальний секретар: Смольський Леонід Павлович
Наклад 1000 екз.